



Ministerie van Landbouw, Visserij,
Voedselzekerheid en Natuur



Biograndstoffen, Nationale aanpak biobased bouwen, carbon credits

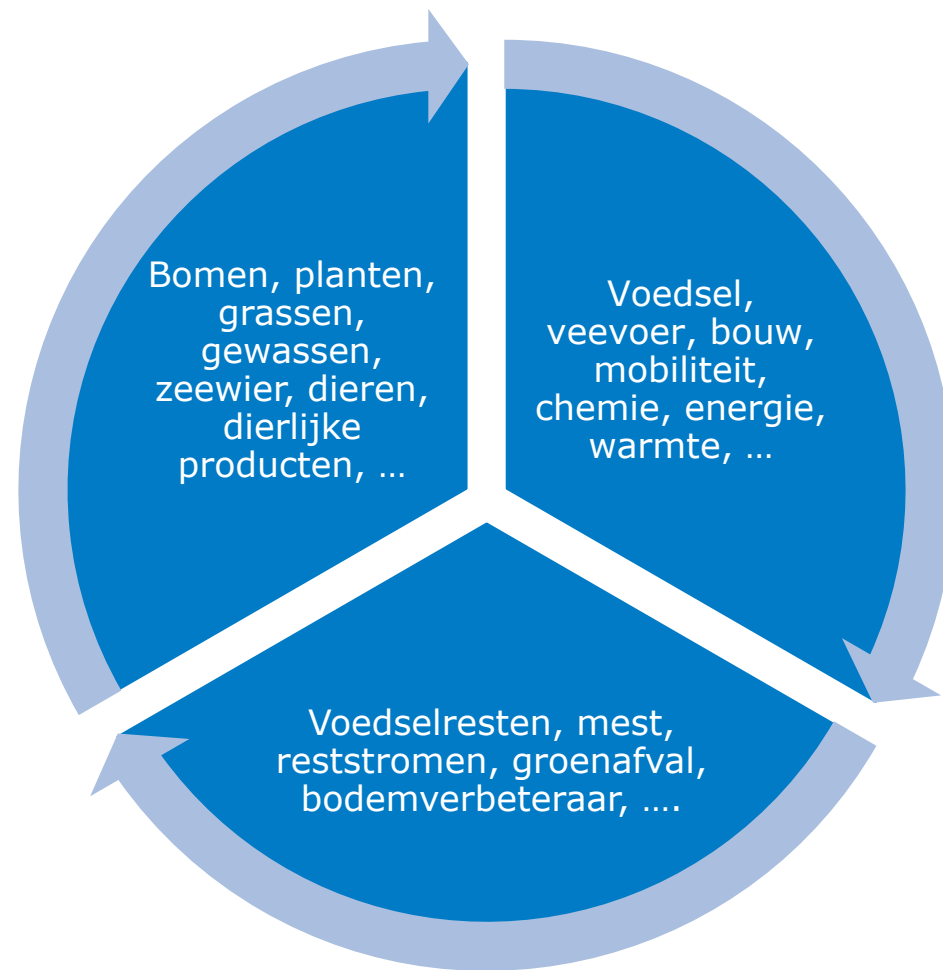
Peter Oei

Directie Strategie Kennis en
Innovatie



Biograndstoffen: waar gaat het over

- > Al het plantaardig of dierlijk materiaal of materiaal van plantaardige of dierlijke oorsprong als grondstof in verschillende toepassingen.
- > Biograndstoffen dus hele LVVN domein: komen uit landbouw, bosbouw, aquacultuur en natuur





Gebruik van biograndstoffen in de tijd

Jagers en verzamelaars

- Direct gebruik van biograndstoffen voor voedsel, kleding, warmte, beschutting

- Gebruik van biograndstoffen door middel van verbouwen en veredeling van planten en domesticering en houden van dieren
- Toepassing voor voedsel, kleding, warmte, transport, wonen

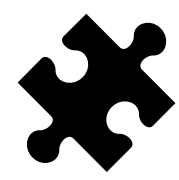
- Gedeeltelijke vervanging van biograndstoffen door fossiele grondstoffen voor gebruiksvoorwerpen, transport, warmte en energie.
- Biograndstoffen met name gebruikt voor voedsel en kleding en in mindere mate wonen, energie en warmte.

- Afbouw fossiele grondstoffen
- Behoeftte aan optimaal gebruik van biograndstoffen

Agrarische samenleving

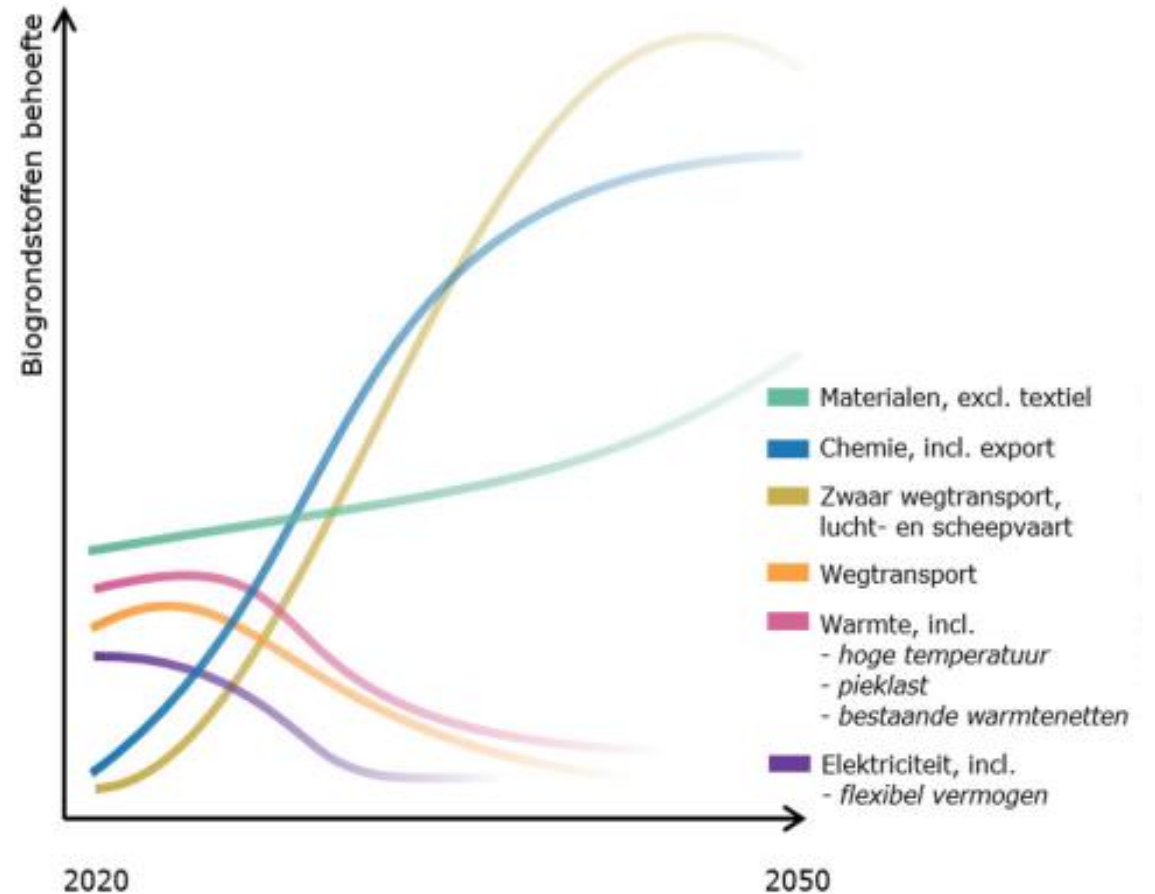
Fossiele tijdperk

Toekomst



De opgave

- › Een groeiende wereldbevolking, afbouw van fossiele grondstoffen en opgaves op gebied van klimaat, natuur en milieu.
- › Een enorme toename van de vraag naar biograndstoffen voor niet-voedseltoepassingen richting 2050.
- › Noodzaak om grondstoffen beter te benutten en invulling te geven aan de toenemende vraag.
- › Vraag aan landbouw (als aanbieder van biograndstoffen) om hier invulling aan te geven.
- › De landbouwsector die enerzijds voedselzekerheid wil borgen en anderzijds het verdienvermogen wil verbreden.



Bron SER-rapport 2020: Biomassa in balans

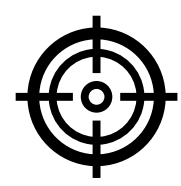


Regeerprogramma: biograndstoffenstrategie

LNVN uitgangspunten:

- > hoogwaardige toepassing van biograndstoffen,
- > relatie voedselproductie,
- > verdienvermogen van de agrarische sector

Uitwerking biograndstoffenstrategie 2025 met ministeries Klimaat & Groene Groei en Infrastructuur en Waterstaat



Biograndstoffen en voedsel

Bestaanszekerheid

Voedsel

Goederen

Voorzieningen

Wonen

Energie

...

Voedselstrategie

Verkenning
Biograndstoffenstrategie

Biograndstoffen

Grondstoffen

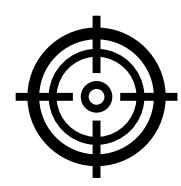
Er is vaak verwarring over de relatie tussen voedsel en biograndstoffen. In deze verkenning wordt voedsel gezien als integraal onderdeel van biograndstoffen. Borging van voedselzekerheid is onderdeel van de grotere bestaanszekerheidsopgave.

Binnen LVVN zijn er plannen voor het opstellen van een voedselstrategie. Een voedselstrategie en een biograndstoffenstrategie kunnen elkaar versterken.

Een voedselstrategie zal gericht zijn op het borgen van voedselzekerheid door verbinding van vraag naar voedsel en aanbod vanuit biograndstoffen.

Een biograndstoffenstrategie zal gericht zijn op het optimaliseren van het aanbod en gebruik van biograndstoffen voor diverse toepassingen, waaronder voedsel.

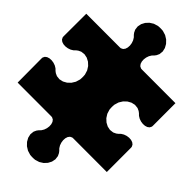
Gericht beleid op biograndstoffen kan borgen dat er voldoende biograndstoffen beschikbaar zijn voor voedsel.



Beeld 2050

- > Duurzame, circulaire en klimaatneutrale economie
- > Basis zijn biograndstoffen i.p.v. fossiele grondstoffen
- > Optimaal gebruik van gewassen voor voedsel, bouw, kleding, chemie en andere toepassingen
- > Cascadering en totaalgebruik
- > Landbouw aan de basis voor voedsel en andere toepassingen van biograndstoffen





Bestaande beleidsontwikkeling biograndstoffen

Klimaatakkoord

-Klimaatneutraal in 2050. Netto geen CO2-uitstoot.

NPCE

-Nederland wil in 2050 volledig circulair zijn.
-De milieueffecten van grondstoffengebruik in een circulaire economie, dus van alle Nederlandse productie en consumptie, vallen dan binnen de 'planetaire' grenzen.

NPE

-Ontwikkelrichting energiesysteem naar 2050.
-Minimaliseren gebruik fossiele koolstof en opbouw keten duurzame koolstof, zoals duurzame biograndstoffen.
-Aankondiging biograndstoffenstrategie

Kunming-Montreal Global Biodiversity Framework

-O.a. beperken van vervuiling, duurzaam beheer van landbouwgebieden, herstel van biodiversiteit en verkleinen mondiale voetafdruk.

A sustainable bioeconomy for Europe

-Strategie voor de bioeconomy van de EU
-Update voorzien in 2025

Duurzaamheidskader biograndstoffen

-Biomassa noodzakelijk in transitie naar klimaatneutrale en circulaire economie
-Gericht op inzet van duurzame biograndstoffen met een zo hoogwaardig mogelijke toepassing

Programma Groen Gas

-Vergroten nationale productie groen gas ter vervanging van fossiel gas

Nationale Aanpak Biobased Bouwen

-50.000 ha vezeltee / 400.000 ton lt in 2030 voor toepassing in de bouw

Global Research Outlook 2024

-Het toenemende gebruik van grondstoffen is de belangrijkste oorzaak van de 'triple planetary crisis' (klimaatverandering, verlies aan biodiversiteit, vervuiling en verspilling)
-Gedurfd beleid is cruciaal belang om niet-duurzame activiteiten geleidelijk af te schaffen, verantwoorde en innovatieve manieren te versnellen en om in de menselijke behoeften te voorzien en de sociale acceptatie van de noodzakelijke transitie te bevorderen.

Voedselbeleid

-Borgen van voedselzekerheid, voorkomen van voedselverspilling, regels voor diervoeder. Op te stellen voedselstrategie
-Nationale eiwitstrategie
-Borgen van bodemkwaliteit, vastlegging van koolstof in de bodem
...

Actieplan aanbod duurzame koolstofdragers (in ontwikkeling)

-Opschalen van duurzame koolstofdragers en zo de leveringszekerheid te borgen

Kennisbasisprogramma WUR

- KB34: op weg naar een circulaire en klimaatneutrale samenleving
-Krijgt vervolg in programma Biobased and Circular Society

NGF Biobased Circular

-Creëren van een industrie in NL rondom bio gebaseerde kunstproducten voor grootschalige toepassingen als de bouw, textiel en verpakkingen

TKI Groene Chemie en Circulariteit

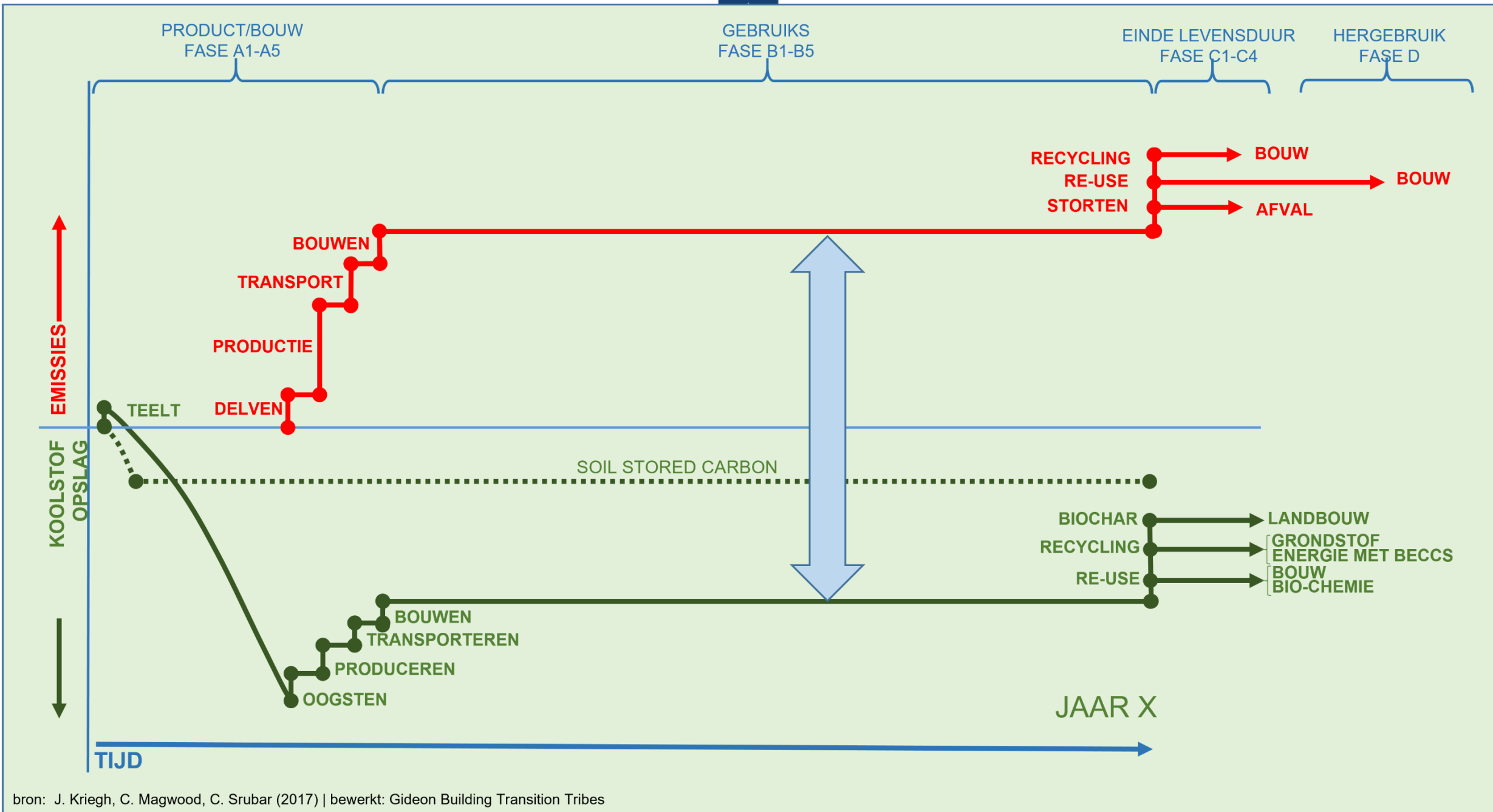
-o.a. gericht op ontwikkeling van biobased economy

Verkenning naar een biograndstoffenstrategie



Nationale aanpak biobased bouwen *Landbouwperspectief met carbon credits*





bron: J. Kriegh, C. Magwood, C. Srubar (2017) | bewerkt: Gideon Building Transition Tribes



Nationale aanpak biobased bouwen

LNVN: biograndstoffen

Klimaat & Groene Groei: bewerking,
productie bouw materiaal

IenW: aanwending in GWW

BZK: benutting in gebouwen

Stichting Building Balance:

Ketens bouwen

Vervolg op Buyer group
biobased bouwmaterialen





Rijksvastgoed

- > Verbouwing EZ/LNV pilotproject
- > Deelnemer Buyer group biobased bouwmaterialen
- > Innovation valley: zelfs ongecertificeerd materiaal startups gebruikt
- > Standaardbeleid: % biobased per applicatie (biiv. binnenwanden)





Doelen Nationale aanpak biobased bouwmaterialen

- › Tenminste 30% van de nieuwbouwwoningen is gerealiseerd met 30% biobased materialen of meer.
- › Tenminste 30% van de isolatie voor verduurzaming is uitgevoerd met biobased materialen. Tenminste 30% van de gebruikte materialen voor utiliteitsbouw is biobased.
- › Tenminste 10% van het wegmeubilair (inclusief geluidsschermen, verkeersborden, lichtmasten en geleiderails) is biobased.
- › Tenminste 15% van het straatmeubilair is biobased.
- › Tenminste 15% van de nieuw toegevoegde bitumen in asfalt is minimaal 80% biobased
- › 400.000 ton grondstoffen voor de bouw in 2030
- › t.b.v. bouwmaterialen op ca. 50.000 ha





Integraal programma

- › Creeëren van marktcondities
- › Reeks van interventies over sectoren heen
- › Inclusief kennis- en innovatieprogramma (ca. 10%)
- › Gestuurd vanuit harde doelstellingen
- › Intensieve begeleiding ketenvorming (Building Balance)



Regelingen
Landbouw

Ministerie
LNV

54 miljoen
23 miljoen



Regelingen
GWW-sector

Ministerie
I&W

24 miljoen



Uitvoering NABB
interventies

Building Balance

56,1 miljoen



Stimuleren NMD
productkaarten

Ministerie
BZK

3,3 miljoen



Subsidie Nationaal
Isolatieprogramma

Ministerie
BZK

17,5 miljoen



Regelingen
verwerkerscapaciteit

Ministerie
EZK

45,2 miljoen

Onder voorbehoud toekenning 2^{de} tranche

LVVN: voldoende aanbod



Eenjarige teelten:

- saldo voor boeren te laag
- positieve milieu effecten

Meerjarige teelten:

- substantiële aanplantkosten (ca. €5.500 / hectare)
- saldo op termijn lijkt gunstig
- geen opbrengst in eerste twee jaar





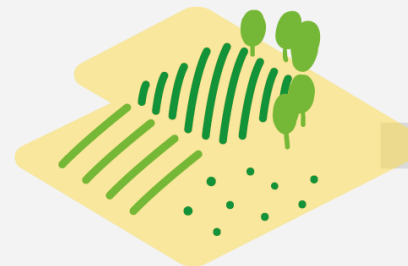
Onderzochte interventies

1. Carbon credit-systeem zonder garantieprijs (nulvariant);
2. Carbon credit-systeem met garantieprijs (opkoop carbon credits door fonds);
3. Carbon credit-systeem met garantieprijs (subsidievariant);
4. Hectaretoeslag;
5. Afnamegarantie op uitgangsmateriaal

Productenmarkt

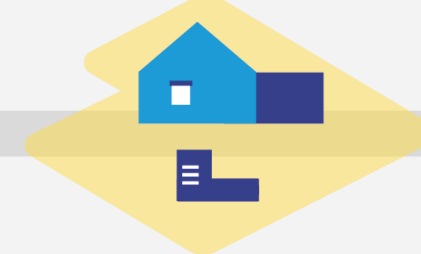
Keten van teelt naar toepassing in de bouw van bouwmaterialen van o.a. hennep, olifantengras, miscanthus.

Landbouw - teelt



Biomassa bewerking

Uitsorteren



*Productie
bouwmateriaal*

*Bewerken bruikbare
plantdelen*



*Toepassing in
bouw*





Uitwerking carbon creditpilot

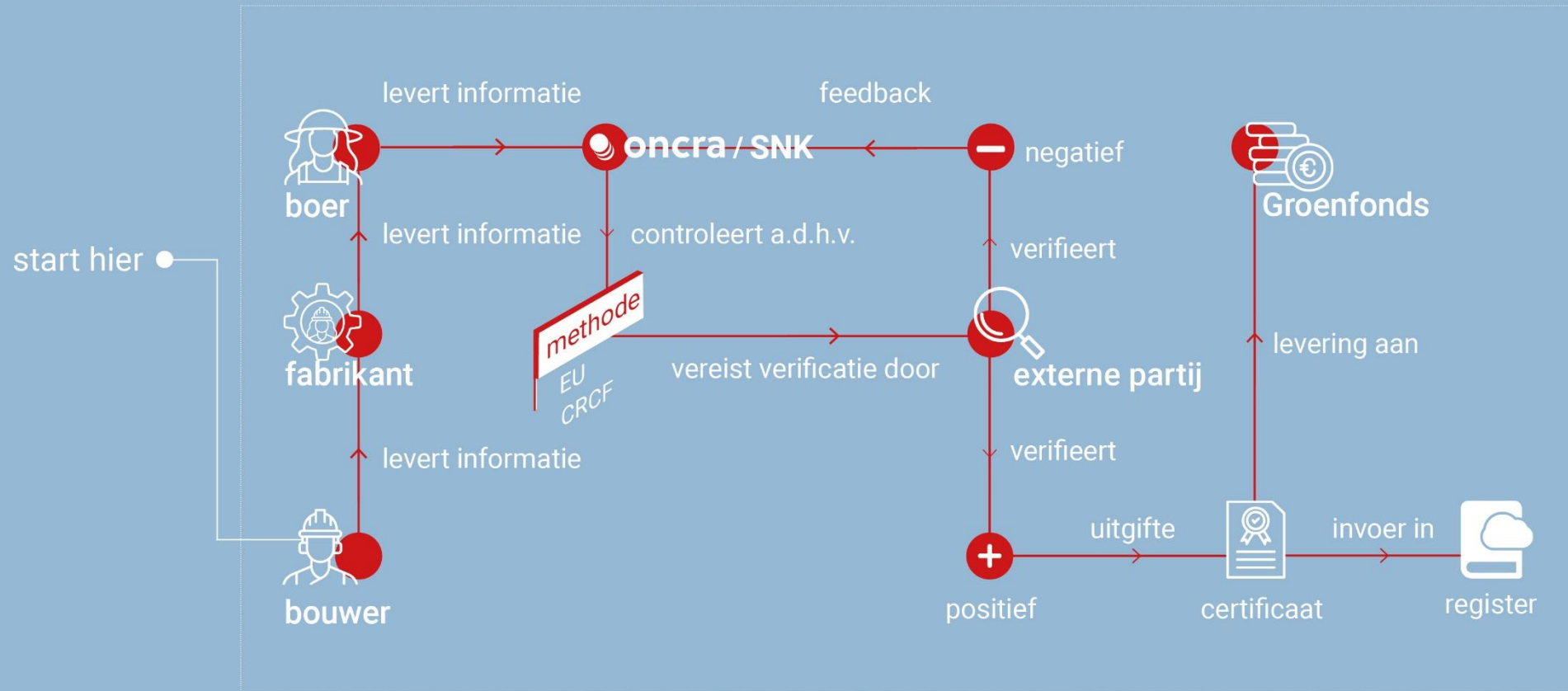
- > Vooruitbetaalde carbon credits (Generiek methode document)
- > Zekerheid omzet bij landbouwer
- > Telers moeten samen met afnemers carbon credits organiseren
- > Afkopen leveringsplicht mogelijk
- > Minimale aanvraag €15.000 / €10.000
- > Maximale aanvraag €75.000
- > Europese aanbesteding (Tendered)



Onder voorbehoud goedkeuring nieuwe minister / overeenkomst Nationaal Groenfonds

Fases in het certificeringsproces

3 VERIFICATIE EN OPLEVERING





Uitwerking carbon creditpilot (3)

Gewas	Meerjarig	Te leveren credits per hectare	Leveringsjaar 2025 + x	Beschikbaar budget
Miscanthus, nieuwe aanplant	✓	50	5	€ 180.000
Miscanthus, reeds aangeplant	✓	20	2	€ 120.000
Mammoetgras	✓	60	5	€ 120.000
Hennep	✗	7	2	€ 300.000
Stro (van graan)	✗	4	2	€ 60.000
Vlas	✗	6	2	€ 180.000
Wilgen	✓	35	5	€ 120.000
Bamboe	✓	50	5	€ 60.000
Paulownia	✓	50	5	€ 60.000

Onder voorbehoud goedkeuring nieuwe minister

4 juli Rusthoeve, Colijnsplaat



Uitwerking carbon creditpilot (2)

- › Uitvoerder: Nationaal Groenfonds
- › Tijdslijn:
- › eerste openstelling:
- › November/ december 2024
- › Tweede openstelling
- › Januari / februari

Onder voorbehoud goedkeuring nieuwe minister / overeenkomst
Nationaal Groenfonds



Beoordeling

Documentatie compleet?

Voldoende budget in gewas?

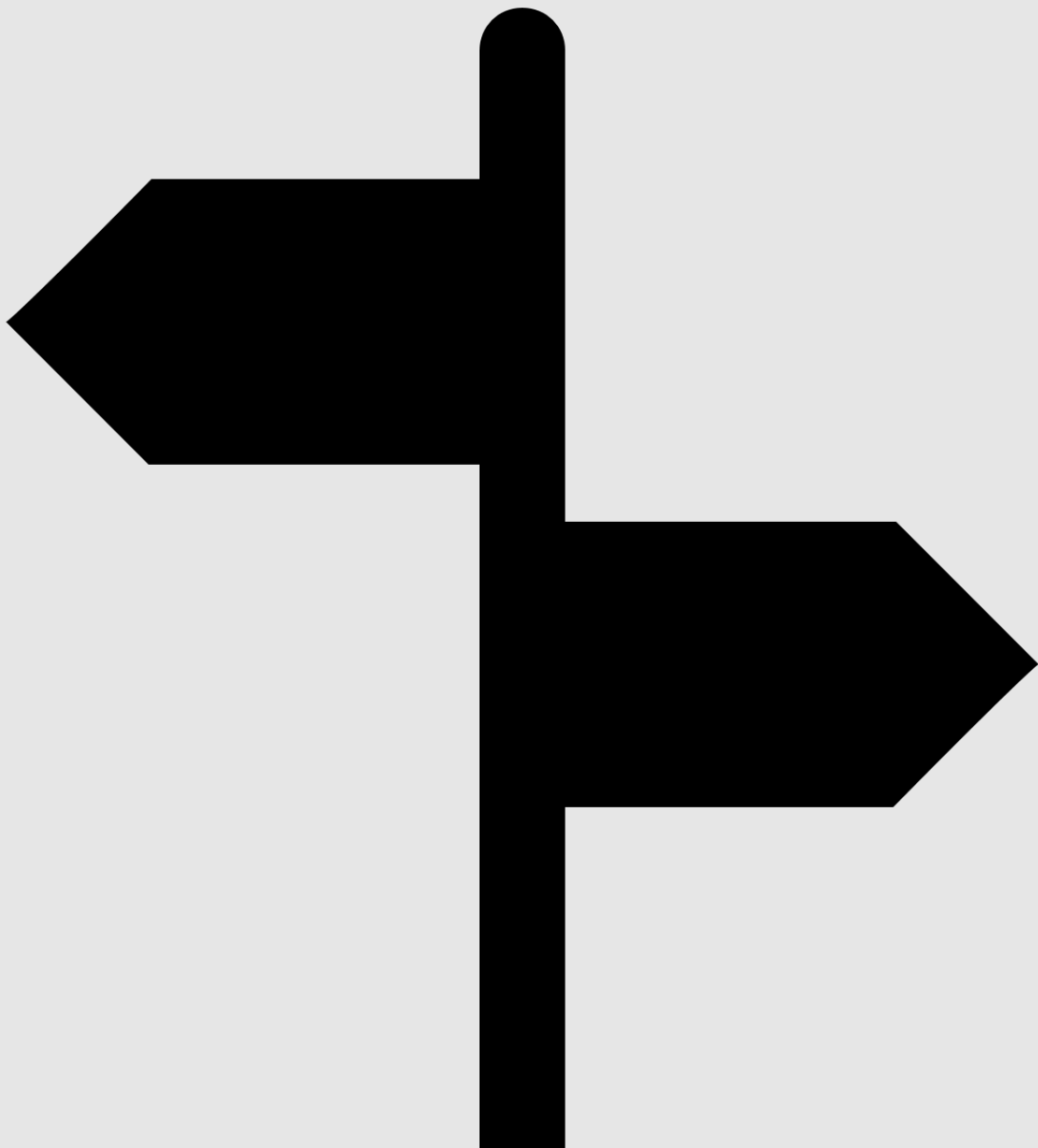
Aangeboden prijs?

Voldoende budget in totaal?

Ca. 1,1 miljoen ingeschreven

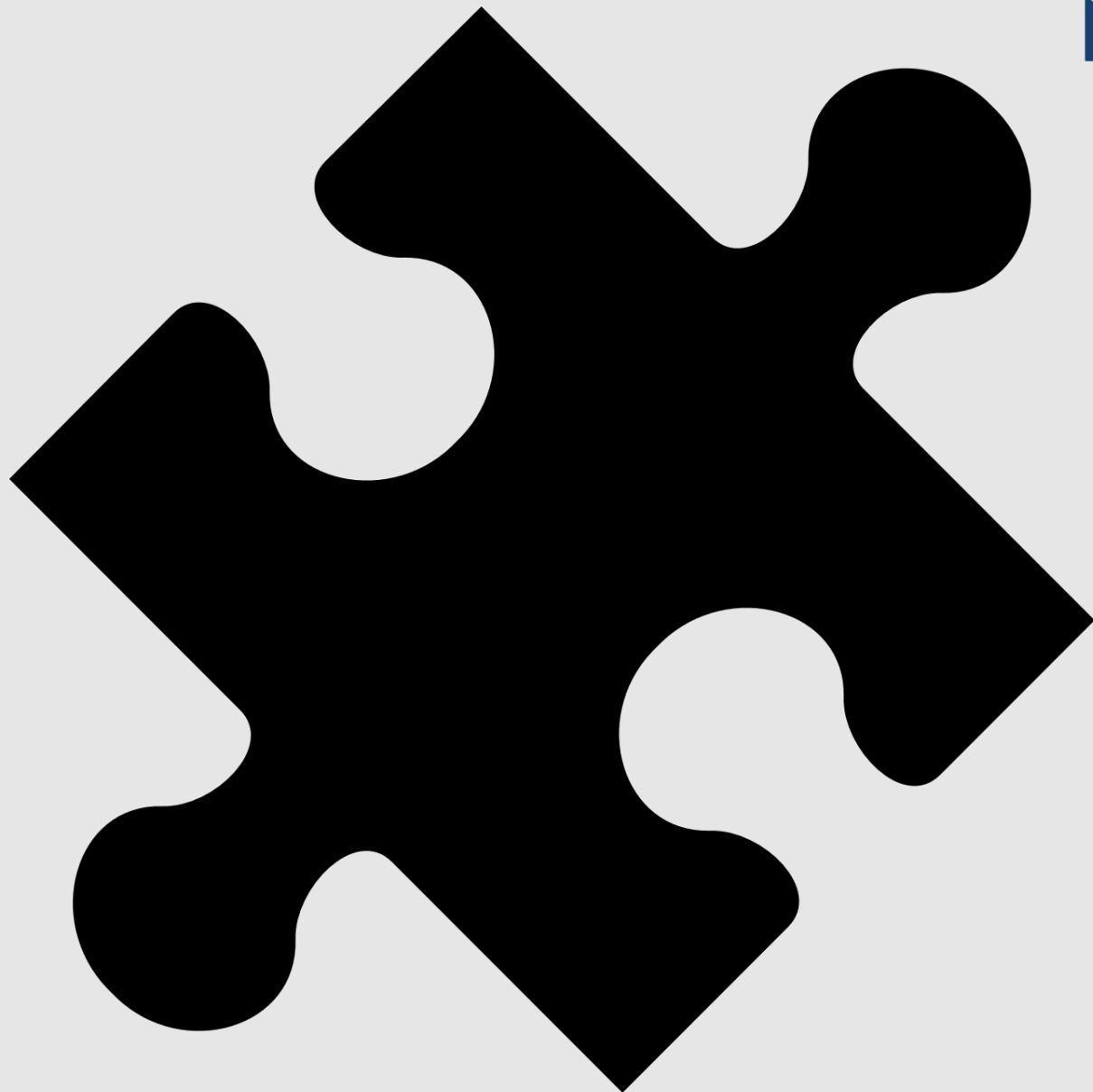
Ruim 30 (groeps)inschrijvingen





Vervolg

1. Evalueren pilot
2. Uitbreiden met hout, tuinbouwreststromen, andere gewassen?
3. Mogelijk andere instrumenten inzetten



Dank voor uw
aandacht

Vragen?

*Suggesties verbetering carbon
credit systeem?*

p.t.oei@minInv.nl